

1. Интернет-конференция : методические материалы [Электронный словник]. – Режим доступу: <http://wiki.iot.ru>

2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.

Присяжна Альона Вадимівна,
студентка групи М-ЮД-623
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: начальник
відділу організації наукової роботи,
доктор філософських наук
Марченко О.В.*

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВІТНІЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В ЮРИДИЧНІЙ ГАЛУЗІ

Підготовка фахівців у системі вищої юридичної освіти, які б відрізнялися нестандартним мисленням, активною громадською позицією, готовністю навчатися впродовж життя, вимагає гармонізації освіти відповідно до вимог європейського простору. Забезпечити розвиток цих умінь і особистісних якостей можливо, наприклад, впроваджуючи інтерактивні технології навчання, що являть собою спеціальну форму організації пізнавальної діяльності, за яких кожен студент відчуває свою інтелектуальну спроможність та успішність

Сьогодні спектр професійних знань, умінь, навичок представника правничої професії значно розширився і вимагає від суб'єктів освітньо-правової діяльності найрізноманітніших знань як у власне-правових галузях, так і в суміжних із правом сферах, потребує ґрунтовної загальної та фахової методологічної підготовки, вільного володіння методикою і практикою правових досліджень, сучасним мовним і технічним інструментарієм [1]. М. Кларін, розглядаючи проблеми інтерактивного навчання, стверджує, що «це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності учнів, що включає конкретні цілі, а саме створення комфортних умов навчання, за допомогою яких учень відчуває свою успішність, свою інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним сам процес навчання [2].

В аналітичній доповіді ЮНЕСКО «Сталий розвиток після 2015 року» зазначено, що у нову інформаційну епоху саме вища освіта має стати основоположним елементом у напрямі прогресу, а інновації у різних сферах суспільної діяльності мають містити в собі високий динамізм, швидку зміну знань, інформації, технологій [3]. Отже, формуючи високий рівень професійної та загальної культури, фахової компетентності, неможливо викладати дисципліни традиційно, коли у центрі педагогічного процесу знаходиться викладач,

а студенти пасивно сприймають матеріал та виконують його вимоги.

Інтерактивне навчання дає змогу змінити ставлення до об'єкта навчання, перетворивши його на суб'єкт. Підхід до студента, який знаходиться у центрі процесу навчання, ґрунтується на повазі до його думки, на спонуканні до активності, на заохоченні до творчості. Він полягає насамперед у підвищенні навчально-виховної ефективності занять, і як наслідок – у значному зростанні рівня реалізації принципів свідомості, активності та якості знань, вмінь і навичок, які набули студенти. Це сприяє не лише глибшому розумінню навчального матеріалу, а й розвитку мислення [4, с.59].

Інститут «Євролінгвіст» (Голландія) провів дослідження, завдяки якому вчені дійшли висновку, що більшість людей запам'ятовує 5 % почутого і 20 % побаченого. Одночасне використання аудіо- та відеоінформації підвищує запам'ятовування до 40-50 % [5]. Отже, під час інтерактивного навчання студент вже стає не об'єктом, а суб'єктом навчання, він відчуває себе активним учасником подій і власної освіти та розвитку, що забезпечує його мотивацію до навчання та сприяє ефективності освіти. Викладач же виступає як організатор процесу навчання, консультант, який не «замикає» процес на собі.

Т. Добриніна виділяє такі принципи інтерактивного навчання студентів: особистісне включення студентів в навчальну діяльність; моделювання в навчальній діяльності студентів цілісного змісту, форм і умов професійної діяльності спеціалістів; проблемність змісту навчання в освітньому процесі; адекватність форм навчальної діяльності студентів цілям і змісту освіти; міжособистісна взаємодія і діалогічне спілкування суб'єктів навчального процесу (викладача і студента, студентів між собою); педагогічне обґрунтування поєднання традиційних і нових педагогічних технологій; єдність навчання і виховання особистості професіонала [6].

Основна відмінність інтерактивних вправ і завдань від звичайних полягає в тому, що вони направлені не тільки і не стільки на закріплення вже вивченого матеріалу, скільки на вивчення нового. Сучасна педагогіка багата цілим арсеналом інтерактивних підходів, серед яких можна виділити наступні: творчі завдання; робота в малих групах; навчаючи ігри (ролеві, ділові й освітні ігри, імітації); використання суспільних ресурсів (запрошення фахівця, екскурсії); соціальні проекти та інші позааудиторні методи навчання (змагання, радіо, газети, фільми, спектаклі, виставки, уявлення, пісні і казки); розминки; вивчення і закріплення нового матеріалу (інтерактивна лекція, робота з наочною допомогою, відео- та аудіоматеріалами, «студент в ролі викладача», «кожен навчає кожного», мозаїка, використання питань, Сократівській діалог); обговорення складних і дискусійних питань, проблем («Займи позицію (шкала думок)», проектна техніка, «Один – вдвох – всі разом», «Зміни позицію», «Карусель», «Дискусія в стилі телевізійного струм-шоу», дебати, симпозіум); дозвіл проблем («Дерево рішень», «Мозковий штурм», «Аналіз казусів», «Переговори і медитація») та ін. [7, с. 59-60].

Вибираючи метод навчання, викладач враховує час, відведений на ви-

вчення даної теми, а також значимість навчального матеріалу для подальшої професійної або навчальної діяльності студента. Але необхідно пам'ятати, що навчання – це не лише засвоєння знань і умінь, а й розвиток, виховання студентів. Вирішенню даних завдань сприяє активне навчання, яке знаменує собою перехід від переважно регламентуючих, алгоритмізованих, програмованих форм і методів організації дидактичного процесу до розвиваючих, проблемних, дослідницьких, пошукових, що забезпечує народження пізнавальних мотивів та інтересів, умов для творчості в навчанні [8, с. 75-76].

Отже, провідною тенденцією сьогодення є інноваційність у вищій освіті, яка відповідає характеру і швидкості соціальних змін у суспільстві, високим європейським стандартам підготовки конкурентоспроможних майбутніх спеціалістів інноваційного типу на ринку сучасних освітніх комунікацій. Використання інтерактивних технологій дозволяє організувати процес навчання таким чином, що в ньому беруть участь всі студенти та викладач, а також відкривається можливість здійснення самостійного навчання. Для викладача така організація навчання є дієвим способом отримання зворотного зв'язку, що сприяє можливості ефективно організувати процес оволодіння студентами навчальним матеріалом.

1. Артикуца Н.В. Інноваційні методики викладання дисциплін у вищій юридичній освіті / Н.В. Артикуца [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2424/Artikutsa_Inov.pdf;jsessionid=6450DF1F6FB0EBFDD67312586D95D190?sequence=1.

2. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии / М. В. Кларин. – Рига : НПЦ «Эксперимент», 1995. – 176 с.

3. Программа устойчивого развития на период после 2015 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---relconf/documents/meetingdocument/wcms_221646.pdf (дата обращения: 05.02.2015). – Заголовок з екрана.

4. Завалевська О.В. Використання інтерактивних методів навчання як одна з педагогічних умов формування професійного самоусвідомлення майбутніх фахівців / О.В. Завалевська // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 7. – С. 58-61.

5. Осин А. Мультимедиа в образовании / А. Осип // Шкільна бібліотека плюс. – 2005. - № 9. – С. 11-24, с. 15.

6. Добрынина Т.Н. Педагогические условия применения интерактивных форм обучения в педагогическом вузе : Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Т.Н. Добрынина. – Новосибирск, 2003. – 196 с.

7. Завалевська О.В. Використання інтерактивних методів навчання як одна з педагогічних умов формування професійного самоусвідомлення майбутніх фахівців / О.В. Завалевська // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 7. – С. 58-61.

8. Дяченко-Богун М. Активні методи навчання у вищому навчальному закладі / М. Дяченко-Богун // Витоки педагогічної майстерності. – 2014. – Випуск 14 – с. 74-79.

9. Падун Н.О., Падун А.О. Інтерактивне навчання як засіб ефективної підготовки спеціалістів / Н.О. Падун, А.О. Падун // Психолого-педагогічні науки. – 2014. – № 2. – С. 195-198.